

- нове соціальне замовлення, продиктоване суспільним розвитком;
- нові вимоги з боку суб'єктів освітнього процесу – дітей, педагогів, батьків;
- розширення меж дошкільної освіти і впровадження інклюзії як необхідної складової цивілізованого ЗДО;
- потреби кожної дитини з урахуванням її можливостей і здібностей;
- нових вимог до дошкільної освіти з боку батьків та родини;
- сучасні світові тенденції розвитку дошкільної освіти тощо.

Отже, педагогічна інновація в дошкільній освіті повинна відіграти прогресивну роль задля розвитку дитини-дошкільника, підготовки її до навчання у школі та майбутнього життя, зокрема професійного.

ЛІТЕРАТУРА

1. Базовий компонент дошкільної освіти. Нова редакція. Київ: Видавництво, 2012. 26 с.
2. Дичківська І. Інноваційні педагогічні технології : навч. посібн. Київ: Академвидав, 2004. 352 с.
3. Коновальчук І. Проектні технології здійснення інноваційної освітньої діяльності. *Проблеми освіти*. Київ, 2017. Вип. 87. С. 133–139.

**Світлана БЕРЕЗА,
Василина БЕРЕЗЯК**
(Дрогобич, Україна)

МІСЦЕ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ЖИТТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Розвиток компетенцій дитини-дошкільника в умовах сьогодення є унікальним і цілком інноваційним процесом. З одного боку, формування компетенцій має на меті озброїти дитину відповідними знаннями, а з іншого, надати можливості, які допоможуть їй виробити відповідні звички

та набути практичних навичок, а також сформувати відповідне ставлення до навколишнього світу і людей через дії. На цьому етапі розвитку та виховання особистості особливої уваги заслуговують:

- моделювання способу життя і діяльності;
- наслідування позитивних зразків;
- свідоме створення ситуацій, що передбачають активну участь дитини в діяльності;
- відчуття та дослідження наявного простору;
- застосування принципів індивідуального підходу до кожної дитини.

Процес формування та розвитку ключових компетентностей триває протягом усього життя, а його інституційним початком є участь дитини в різних формах дошкільної освіти. Сутність ключових компетентностей в освіті викладено в Рекомендаціях Ради Європейського Союзу від 22 травня 2018 року щодо ключових компетентностей у процесі навчання впродовж життя.

Ключові компетентності під час здобуття дошкільної освіти формуються за різними освітніми напрямками, спрямованими на розвиток особистості дитини, що визначені у відповідних програмах, які регламентують роботу українського дошкілля [1]. Освітні напрями визначають зміст роботи закладу дошкільної освіти через організацію педагогом базових (основних) видів діяльності, які збагачують досвід дитини та реалізуються як особистісне надбання дитини (результат розвитку) за підтримки батьків в умовах родинного виховання [1].

У Базовому компоненті визначені ключові компетенції, вказується на їхню мету, а також стратегічні і тактичні завдання дошкільної освіти.

Отже, ключовими компетентностями удитячому садку є:

1. Розуміння та створення інформації,
2. Спілкування іноземними мовами,

3. Математичні компетентності та компетентності в галузі природничих наук, технологій та техніки,

4. Цифрові компетенції,

5. Особистісні, соціальні та навчальні компетенції,

6. Громадянські компетентності,

7. Підприємницькі компетенції,

8. Компетенції у культурній обізнаності та самовираженні.

Компетентність як результат дошкільної освіти та особистісне надбання відображає систему взаємопов'язаних компонентів фізичного, психічного, соціального, духовного розвитку особистості дитини:

– емоційно-ціннісного ставлення;

– сформованості знань;

– здатності та навичок до активного, творчого впровадження набутого досвіду, тобто до регуляції досягнень, поведінки, діяльності [1].

Розвиток ключових компетенцій у закладі дошкільної освіти має відбуватися засобом взаємозумовлених, логічно структурованих та системних методів і методик діяльності. Це, зокрема:

– бесіди,

– розповіді,

– дискусії,

– командна робота,

– робота в парах і малих групах,

– творча діяльність, яка спрямована на розвиток креативності дитини-дошкільника,

– використання сучасних технологій та засобів навчання.

У Базовому компоненті визначено й обґрунтовано ті компетентності дитини, які вихователі і батьки мають за обов'язок сформувати у дитини в дошкільному віці задля комфортного переходу до шкільного навчання і майбутнього як професійного, так і особистісного самовизначення:

«Ключові для дошкільної освіти компетентності дитини (рухова і здоров'язбережувальна, особистісна, предметно-практична та технологічна, сенсорно-пізнавальна, логіко-математична та дослідницька, природничо-екологічна та навички, орієнтовані на сталий розвиток, ігрова, соціально-громадянська, мовленнєва, художньо-мовленнєва, мистецько-творча (художньо-продуктивна, музична, театралізована) та інші мають продовження в освітньому процесі початкової школи та впродовж життя» [1].

Інформаційно-комунікаційні компетентності у дошкільному віці реалізуються через заходи, що вводять дитину у віртуальний простір, девони залучаються до проєктно-конструкторських ігор, технічної та художньої роботи. Сьогодні також все частіше йдеться про використання штучного інтелекту як інноваційної технології, що має як значні перспективи, так і ризики використання людиною [2; 3; 4].

Сучасні вітчизняні заклади дошкільної освіти намагаються використовувати засоби ІКТ (наприклад, планшети, ноутбуки, комп'ютери, цифрові фотоапарати, диктофони, камери, сенсорні пристрої, телефони тощо) у різних ситуаціях і для різних завдань у садку. Широко використовується Інтернет: для перегляду презентацій та навчальних фільмів, театральних вистав, дидактичних програм, анімацій тощо. Сучасні дошкільники також пробують програмувати, грати в шашки та шахи, віртуальні ігри тощо.

Запровадження цифрової освіти в ЗДО потребує ретельного планування та врахування потреб дітей та вміння вихователів ефективно використовувати технології в освітньому процесі.

Важливим є вибір правильних інструментів. Ось основні правила:

- Вибирайте навчальні інструменти та програми відповідно до віку дітей. Вони мають бути позитивними, інтуїтивно зрозумілими і адаптованими до навичок дошкільнят.
- Інструменти мають бути освітніми та підтримувати цілі і завдання програми дитячого садка.

– Зверніть увагу на якість контенту, доступність і можливі витрати на придбання певних програм, чи їх забезпечення.

Важливою є також готовність вихователів до застосування цифрових інструментів. Вони повинні розуміти, як ефективно ними послуговуватися. Завдання закладу – надати вихователям доступ до відповідних навчальних матеріалів і технічної підтримки задля формування інформаційної компетентності дошкільників.

ЛІТЕРАТУРА

1. Базовий компонент дошкільної освіти. Нова редакція. Київ : Видавництво, 2012. 26 с.
2. Комп'ютерні технології в роботі з дітьми : курс лекцій для студентів денної та заочної форм навчання напряму підготовки 6.010101 «Дошкільна освіта» / укладач: О.І. Чекан. Мукачево : МДУ, 2016. 121 с.
3. Новітні комп'ютерні технології. Кривий Ріг : Видавничий центр ДВНЗ «Криворізький національний університет», 2016. Том XIV. 150 с.
4. Чекан О. Застосування комп'ютерних технологій у професійній діяльності вихователя дошкільного навчального закладу: навч. посібн. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2015. 184 с.

***Василина БОГОНОС**
(Дрогобич, Україна)*

ВИКОРИСТАННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ІДЕЙ М. МОНТЕССОРІ У ФОРМУВАННІ САМОСТІЙНОСТІ ДОШКІЛЬНИКІВ

М. Монтессорі – відома італійська вчена-антропологиня, фізіологиня і психологиня, педагогиня-гуманістка, яка розробила систему навчання й виховання дітей дошкільного та молодшого шкільного віку. Її ідеї знайшли висвітлення у працях «Будинок дитини», «Метод наукової педагогіки», «Керівництво до мого методу», «Самовиховання й самонавчання у початковій школі», «Всотуючий розум» та ін.